

Kodin laulut ja kirjat.

Kirkossa ja muissa julkisissa hartautilaisuuksissa käynnin ohella oli vanhempiemme kodissa jo Ylitornion ja Pyhäjoen ajoilta asti kotihartauden harjoitus ahkerasti käytännössä. Laulu ja veisuu pianon säestyksellä olivat etusijalla. Paitsi sunnuntaisin kokoonnuttiin yhteen silloin tällöin myöskin arkisin, kun päivän muu ohjelma oli suoritettu. Illan viimeinen hetki lopetettiin laulua ja soittoa kuunnellen ja hiljaisiin mielin vetäydyttiin sitten levolle. Varhaisimmista ajoista asti olivat ensi sijalla entisaikaan yleisesti tunnetut „Andeliga Sångar“ ja „Pilgrims-Sångar“-nimisten laulukirjasten laulut. Erityisesti olivat vanhempamme miellyneet seuraaviin lauluihin:

Oscar Ahnfelt: Andeliga Sångar, 3:jde uppl., 1857: N:ot 2: Vik ej ur mitt hjerta —, 11: Tänk när en gång —, 14: Öppet står Jesu förbarmande hjerta —, 16: Jag nu den perlan funnit har —, 17: Hvi suckar, hvi klagar jag här? —, 27: Jag har en vän så huld —, 31: Jag är an främling —, 36: Just som jag är —, 43: Hem jag längtar —.

G. & P. Palmqvist: Pilgrims-Sångar, 30:nde uppl., Stockholm, 1873: N:ot 17: Den port är trång —, 31: Hvad har min Jesus gjort —, 33: O Jesu, Jesu, gif mig nåd —, 37: Här en källa rinner —, 38: Klippa, du som brast —, 73: Jag bär min synd till Jesus —, 82: I Christus har jag lifvet —, 84: Jag har en Jesus —, 86: Ett barn i dag är oss gifvet —, 88: O Jesu, Ditt namn —, 92: Vi tacke Dig, o Jesu god —, 108: Fattig, men dock rik —, 115: Alltid salig —, 125: Från en suck sig smyger —, 148: Herre, mitt hjerta längtar —, 165: Kom till mitt kalla —, 171: Upp, min själ —, 174: Högtid för handen är —, 175: Stäm in i änglars chor —, 185: Åter ett nådligt år —, 198: Ack, jag längtar hem —, 203: Herre, fördölj ej ditt ansigte —, 204: O, jag vet en gång —, 210: Hem, hem: namn som hugsvalar —, 212: Smärtans stunder ila —, 215: Till fridens hem —.

Vanhoista ajoista kodissamme usein laulettu ja erityisesti pidetty oli myöskin „Lefver du?“, sisältyvä Hj. Braxenin laulukokoelmaan „Nya Harpotoner“, Tammerfors, 1894, n:o 3. Usein laulettiin myöskin „Närmare, o Jesu Christ', till Dig“ ja „Ack ofta under dagens strid“, lainatut ruotsal. ja suomalais. „Hengell. laul. ja virsiin“, n:ot 66 ja 268. Vasta myöhemmin, isän kuoltua, tulivat käytäntöön viimemainitun laulukirjan suomalaiset laulut, joista äidin mielilauluja olivat erittäinkin: N:ot 60: Kiitos sulle, Jumalani —, 173: Jonk' on turva Jumalassa —, 270: Mä Jeesuksesta laulan —, 328: On sydän hellä mi rakastaapi —, 335: Kuule rukouksen' Jeesus — sekä pian poislähtevän „joutsenlaulu“: 346: Öiset varjot hiljaa väistyy.

Suureksi on arvettava se perintö, jonka rakkailta vanhemmiltamme olemme näissä lauluissa saaneet. Elävästi palauttavat niiden sekä sanat että sävelet mie-

liimme monta lapsuutemme varhaisintakin muistoa, melkein jokainen niistä muistuttaa jostakin erityisestä vanhuksen kodissa eletystä hetkestä ja tilaisuudesta. Saakoot siis nämä laulut omien kotiemmekin suojissa arvonsa ja sijansa, menkööt edelleen perintönä jälkipolvillemmekin.

Hengellisten laulujen ja virsien ohella viljeltiin kotihartaudessa Raamatun rinnalla etupäässä Luteruksen postilloja, C. O. Roseniuksen „Pietisten“-nimistä, 1850—60-luvuilla kuukausittain ilmestynyttä aikakauskirjaa, myöhemmin aikoina myöskin P. A. Ahlbergin „Biblisk skattkammare“ ja J. Gossnerin „Aarrearkkunen“-nimisiä jokapäiväistä hartautta varten sovitettuja kirjoja y. m. Uudempaa hengellistä kirjallisuutta käytettiin kotihartaudessa sangen vähän.

oooooooooooooooo